

ЗМІСТ

Вступ 4

Розділ 1

Щоби ви знали

День народження	8	Перед лицем своїх товаришів	48
Смілива Оля	12	Таймер	51
Особливий подарунок	14	Пальма	52
Попутниця	16	У лікаря	53
Чоловіки не плачуть	17	Маска	54
Від усієї душі	20	Кар'єра	55
Франзолі	27	Ariana Grande	56
Про брови	28	Сосюкало	57
Офігелія	29	Леді	58
Рогозін	30	Салон	59
Щоби ви знали	32	Смішна собачка	60
Допруга	34	Закляття	60
Мара	36	З Парижа	62
З дитинства	38	Ганна Євгенівна й коньяк	63
Здоровань	40	Субару	63
Побачення	41	Блогер	64
Мара-2	44	Модератор	65
Про мову	45	Натхнення	66
Сплячка	45	Важко бути богом	67
Присоромив	47		

Могутня купка	67	Три крапки	104
Суспільні пральні	70	Невдача	105
Джуліані	73	Римський-Корсаков	106
На розі	74	Хвірточка	107
Тортик	76	Маніяк	109
План	76	Виховання	109
Асенька	77	Життєво	111
Шпигун	79	Універсальний таз	111
Розвод	81	Пропагандист	112
Метушня	82	Дуже приємно	113
Терористи	84	Шедевр	114
Концентрація	85	Подвиг	114
Про жінок	85	Про ніжність	116
Новорічне	87	Тато й Сталін	116
Миколай	87	Хом'як	117
Викрали	88	Після снігопаду	118
Читач	88	Усе складно	120
Булка	91	Лайфхак	121
Мрія	92	Рефлексія	122
Окуляри	95	Носик	123
Економія	96	Ляля	123
Жи Ци	97	Неймовірне	124
Листопад у провінції	98	Нерви	126
Світлана	99	Пощастило	126
Дівчата	100	Гуманізм	127
Екскурсія	102	Анестезія	128
Пепа	104	Педагогіка	128

Змова	130	Коклета	163
Юрецький	131	Вечеря	164
Скрипаль	132	Зранку	164
20-те століття	132	Усі так роблять	164
Випадково	133	На смітнику	165
Зміна	134	Люблю літо	166
Знаменитість	136	Динозаври	166
Жовтень	138	Комплімент від шефа	167
Сильна жінка	139	Людська гравітація	168
Бабуся	141	Біля	168
Труси	142	Як працює голова	169
Звичка	143	Собачники та кошатники	169
Агент	146	Місце жінки на кухні?	170
Марія на бочок	146	Я телевізор не дивлюсь!	170
Шахраї	147	Реклама	170
Адрес	148	Люстра	171
Образилася	149	Повне речення	171
Риби	149	Бабуся Лагард	173
У телевізорі	150	Тест	173
Імперія	154	Герой	175
Еміль	154	Ту Юю	176
Любов	157	Мама Люби	176
Рома	159	Про хуліганство	177
Донор	159	Чому так?	178
Відео	160	Лисий, зелений	178
Бодіпозитивне	162	Іван Ілліч	180
Люба	163	Драма	183

Лист	184	Світська хроніка	203
Лайфхак для дам	184	Суфікси	204
Базарчик	185	Історія з котом	205
Драма в кав'ярні	185	Філологія	205
Уринотерапія	186	Кролики	206
Мода	187	Романтичне	206
Романтика	188	Іспит	207
Старіння	189	Професор	208
Черевики	189	Оголошення	209
Пляжні проблеми	190	Категорії	209
Інтелектуали	190	Трансформації	210
Що робити?	192	Ліля	210
Жахливий випадок у супермаркеті	192	Казна-що	212
Не зрозуміло	194	Обмеження	212
На заправці	194	Подарунок	213
Дві кав'ярні	195	Інструкція	213
О!	196	Папуга	213
Життєлюби	196	Викрила	215
Зміни	198	Попередження	215
Європейці	198	Це ж треба	216
Комбінація	199	Місце немає!	216
Любочка	200	Скляні столи	218
Вписатися	201	Рибний масаж	218
Приєм у лікаря	201	Про плівку з пупиришками	219
Ребрендинг	202	Дискусія	219
Туристи	202	Універсальний шампунь	220

Чорно-білі фільми	220	Розмова	236
Бургери	221	Трудова людина	236
Даша і Каріна	222	Камінгаут	239
За мотивами поїздки в ліфті	223	Груб'яан	240
Мучаться	224	Кальян	241
Загальні фрази	224	Час Ковдр	241
Зачіски	225	Колонка критика	242
Про письменників	225	Ігри	243
Батьки	226	Україна, що відчалоє	244
Часи не обирають	226	От повірте мені	245
Мовні феромони	227	Хвилювання	245
Борода	227	Щастя	246
Друзі	228	Мільйони	247
Ввічливість	229	Плани на рік	247
Спа	229	Без окулярів	248
Зберегти!	230	Різні люди	249
Біографія	231	Відповідь	249
Жіночка	231	Будемо реалістами	250
Вадік та Аліна	232	Ніяково	250
Бардак	232	Лайкнув	251
Рай	233	Згадалось	251
Насолоджуйтесь	233	У лікарні	252
Еківок	234	Кастинг	252
Діалог	234	З днем народження!	253
Стандарти годинників	235	Шизофренія	255
Ананьївна	235		

Розділ 2

24 оповідання про французьких стареньких

Géressol	260	Lamotte	292
Chabrillet	263	Petit Hamster	295
Lauriseau	264	Zombie	299
Béchet	267	Dedillon	300
Mamie	268	Perrec	302
Fourges	273	Ménard	305
Chermont	275	Labourd	308
Tatie Mathilde	277	La marquise	311
Boucher	281	Guillot	315
Meillard	284	Verdier	318
Canard	287	Pinart	322
Bazar	291	Jussieu	326

Розділ 3

Панове актори

Вовчик	332	Про дубляж	359
Слава	336	В маршрутці	361
Акторське	337	Дві категорії	363
Театр	337	Із життя	
Макарони по-флотськи	339	знайомих акторок	363
Таємниця		Ключі	363
Третьої планети	340	В акторській	366
Улітія голодна	341	Робочі зустрічі	367
Істерика	342	Акторська ніша	369
Вишукано і просто	343	Таємниця	369
Борщагівка	344	Ласкаво просимо	
Чуйка	345	в телевізор	370
Поліна	347	Наруто	371
Я — убивця	348	Перелякали	373
Амплуа	350	Талант	373
Пісенька мамонтенятка	351	Ми вам передзвонимо	374
Беатріс	352	Ісландський мох	375
Про акторів	353	Доля актора	375
Інтерв'ю	354	Кіно	376
Одне обличчя	355	Я худну	377
У ліфті	356	Кашкет	378
Трюк	357	Чорно-біле	380
Убивця на пенсії	357	Братки	381
Якщо ви не знали	358	Сцена вбивства	382

ВСТУП

Як з'явилася ця книжка

Так склалося, що мої перші збірки оповідань вийшли геть не тією мовою, якою мали б, — і це давно не давало мені спокою, і я щиро сподівався незабаром виправити цю гадську несправедливість.

А потім почалося вторгнення росіян, ракетні обстріли, бомбардування, евакуація, Буча й Маріуполь, загиблі військові та цивільні, знищені міста — і всі ці мої французькі старенькі, смішні та романтичні історії, чудернацькі райські оповідання, тихі вечори з вином і несерйозними розмовами — все одразу стало недоречним і дивним.

Але згодом я почав отримувати чимало схожих повідомлень:

«Ми в підвалі читаємо вашу книжку — це дуже допомагає: так легко написано, отже, все погане минеться».

«Я страшенно скучила за своєю затишною домівкою: там тепер окупація, і я не можу повернутися. Правда, гарно? Там на столику — така невеличка книжечка, впізнали?»

«Мама ховається під час тривоги у ванній, і звідти чути її сміх: вона читає Альохіна. Каже: під час тривоги треба читати правильні тексти».

«Ми взяли в евакуацію найбільш потрібні й дорогі речі. Подивіться на фото багажника нашої машини: бачите, чия там книжка?»

Я був здивований.

Моя видавчиня так мені і сказала: людям це потрібно. Саме тепер, коли війна. Твої несерйозні і схвильовані оповідання, всі ці «асеньки» і «хвопчики», Селін і мадам Марешаль, і навіть дивні історії про янгольську службу охорони. Саме зараз. Саме зараз, посеред війни, таке хочуть читати.

Тож ми вирішили таки видати цю книжку — посеред війни.

Я хотів просто назвати її «Оповідання». Або «Вибрані твори». Наче я справжній, ще й скромний письменник.

Але видавчиня не погодилася.

В одній зі збірок я колись писав, мовляв, для книжки головне — назва. Тому я спочатку вигадував чудернацьку, яскраву назву, щоб спантеличувала й бентежила: «Від опівночі до ніколи» або, скажімо, «Снігопад у раю».

Видавчиня сказала:

— Хай буде «Снігопад у раю».

Я ніколи не думав, що таке ідіотське найменування виявиться настільки точним. Я спитав її:

— Справді?

І вона відповіла:

— Справді. Бо ми тоді не знали, що жили, виявляється, у милому, щирому раю. А тепер, коли з ним таке лихо, — нарешті зрозуміли, якими були щасливими. І ми обов'язково його повернемо, наш рай. Наше щасливе життя. Обов'язково повернемо! Відвоюємо!.. От побачиш!

Тут мені довелося завершити нашу розмову, бо я ненавиджу, коли красива і завжди усміхнена жінка плаче.

Тож так, це все довоєнні, мирні, несерйозні оповідання, які хтось буде радий нарешті прочитати рідною мовою, а хтось, сподіваюся, зустріне вперше і залишиться задоволеним: їх можна читати потроху і з будь-якого місця.

У такий лихий час, може, це і справді те, що потрібно багатьом із вас. Бажаю перемоги нам усім. Слава Україні!

Андрій Альохін, Київ, 2022 рік

ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ

Це ще радянська історія: Гена був не простий міліціонер, а, бери вище, полковник міліції, і день народження в нього був не ювілейний, а геть черговий — скажімо, 56 років або там 58, але він однаково зняв цілий ресторан по Обухівській трасі, запросив музикантів і, коли в компанії дружини й доньки обговорював меню із шеф-кухарем, не був жмотом: парадний обід на сто персон, салати — не просто огірки з капустою, а всілякі складні — з куркою, зі шматочками ананаса і навіть один з печінкою тріски. І ковбаси дружина закупувала особисто під його чуйним керівництвом: і «Радянської» п'ять палок взяли, й інших сирокочених — не фігня якась. А алкоголь Гена взагалі обирав самостійно — ящиками, якщо чесно.

Із дружиною довго обговорювали посадку: запрошених було багато, і треба було так усіх розсадити, щоб поруч опинилися знайомі люди, а не, скажімо, незнайомі сусіди, з якими доведеться знайомитися просто за столом і почуватися тому непевно й офіційно. Вирішували, де сядуть батьки, де колеги, а де — друзі дитинства, щоб усім було видно іменинника, і було місце, де потанцювати, коли ансамбль заграє танці.

А щоб після святкування розвезти всіх по домівках, було замовлено спеціальний великий автобус, який усіх гостей збере й доведе до найближчої станції метро, а когось так і просто відвезе додому — це вже як складеться. Самого Гену, вже, звісно, такого, що добряче випив, разом із родиною відвезе Костя — особистий шофер, на міліцейській чорній «волзі».

У самий день народження, у неділю, той самий Костя зранку відвіз дружину й доньку начальника до перукарні, де їм обом було влаштовано парадні зачіски: дружині — складну, пишно структуровану, а доньці — молодіжну, у вигляді стрижки, скріпленої лаком середньої фіксації. Вдома вони

вбралися у святкові сукні й напахтилися французькими парфумами «Кліма», дуже модними на той момент.

Сам Гена довго думав, що одягти: темно-синій чеський костюм із краваткою і до неї розкішної краси булавкою з бурштину, яку торік йому піднесли наркомани району з колишніх зеків, чи все ж таки міліцейську форму. Вирішив таки форму — щоб п'яні гості з цивільних трохи сахалися й пам'ятали, у кого тут день народження.

Усім запрошеним подзвонили за тиждень і призначили на четверту дня — бо зима ж надворі, погоду передбачити неможливо, темніє швидко й краще почати якомога раніше, але, звісно, не прямо вже опівдні, наче це дитяче свято. У ресторані біля входу поставили спеціальний стіл для подарунків, якщо хтось буде дарувати не гроші, і там же встановили кілька великих ваз із водою для іменинних букетів.

Погода на день народження видалася огидна: напередодні була завірюха, а з ранку все почало танути, потім став падати мокрий сніг, здійнявся вітер, усе затягнуло хмарами, й незрозуміло було, яка тепер може бути година, якщо не глянути на годинника й не зорієнтуватися. Гена приїхав до ресторану першим (ще, певна річ, нікого не було) і пішов оглядати приміщення, столи з салатами, рівномірно розставляти пляшки з алкоголем і напоями (компот дружина привезла свій, домашній, зварили цілу виварку й розлили по трилітрових банках), знайомитися з музикантами й випити з ними першу, секретну від дружини, чарчину.

Дружина за допомогою лаку трохи скоригувала в туалеті зачіску, дещо підім'яту погодою та капюшоном від ондатрової шуби, і, розповсюджуючи парфуми «Кліма» серед апетитного запаху смаженої цибулі, пішла на кухню домовитися з кухарями, щоб гарячі страви надто швидко не подавали, а тільки після тосту за батьків, коли гості вже будуть готові: малася на увазі печеня з тушкованою картоплею і ще окремо котлети, голубці та риба в томаті, Генина улюблена.

Нарешті за вікнами блиснули фарами перші гості: це приїхали Крилови, сусіди. Вірніше, сусід, тому що дружина занедужала й вирішила нікого не заражати. Але сам Крилов гостем був ніяким — він через виразку не пив, і взагалі, Гена з ним спілкувався лише з тієї причини, що не спілкуватися із сусідом, з яким ти живеш двері з дверима, — негарно. Крилов підніс три гвоздики, чеканку «Лезгінка» й сів за стіл їсти ковбасу «Радянську», яка у вигляді нарізки була щасливим випадком поставлена просто перед ним.

Потім, ще за п'ять хвилин, приїхали на таксі батьки дружини, привезли квіти і плетений шарф домашнього виконання. З ними й випили першу.

А більше ніхто не приїхав.

Узагалі.

В усіх були причини: по-перше, погода, настільки паскудна, що не хотілося й носа висовувати надвір; по-друге, неділя, завтра рано на роботу, а з Геною не наклюкатися не вийде — він уміє так наполягти своїм міліцейським голосом, що й не хотітимеш, а наберешся, і завтра будеш від ранку дихати перегаром на колег; по-третє, була якраз епідемія грипу, і багато хто температував удома або просто кашляв і не хотів опинитися у великій компанії людей у замкненому приміщенні, де, може, буде один хворий, який усіх і заразить повітряно-крапельним шляхом, а якщо в тебе дружина застуджена й зараз переживає ОРЗ, ти ж не поїдеш один без неї веселитися — це неправильно, і, якщо чесно, Гена, звісно, гарний друг, і взагалі, але ці його солдафонські жарти матом при жінках і дітях, коли вип'є, ця його червонопика весела фізія, коли він нап'ється і починає хапати за цицьки твою дружину, а доводиться усміхатися замість того, щоб дати йому в морду; до того ж не ювілей — от було б шістдесятиріччя, щоб вірші в червоних адресах, а так дата некругла, та і, якщо запрошено сто людей, нестачі двох ніхто й не помітить. Так кожен приблизно і подумав.